

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 204/23

Luksemburgā, 2023. gada 21. decembrī

Tiesas spriedums lietā C-488/21 | *Chief Appeals Officer* u.c.

Brīva pārvietošanās: migrējoša Savienības darba ņēmēja māte, ja viņa ir šī darba ņēmēja apgādībā, var lūgt sociālās palīdzības pabalstu, šim lūgumam neizraisot viņas uzturēšanās tiesību apšaubīšanu

Darba ņēmēja – Savienības pilsoņa apgādībā esošs tiešs augšupējais radnieks ir netiešs labuma guvējs no vienlīdzīgas attieksmes, kas ir jāpiešķir šim darba ņēmējam. Valsts tiesiskais regulējums, kurš ļauj atteikt sociālās palīdzības pabalsta piešķiršanu šādam tiešajam augšupējam radniekam, ir pretrunā Savienības tiesībām.

Rumānijas pilsoņi ir māte Rumānijas un Īrijas pilsoņiem, kura uzturas un strādā Īrijā. Māte pievienojās savai meitai Īrijā 2017. gadā un kopš tā laika tur likumīgi uzturas kā darba ņēmējas – Savienības pilsoņes tiešā augšupējā radniece. 2017. gadā mātes veselības stāvoklis pasliktinājās artrīta dēļ. Līdz ar to viņa iesniedza invaliditātes pabalsta pieteikumu saskaņā ar Īrijas tiesībām. Šis pieteikums tika noraidīts ar pamatojumu, ka, ja šis pabalsts viņai tiktu piešķirts, māte vairs nebūtu viņas meitas apgādībā, bet kļūtu par pārmērīgu slogu Īrijas sociālās palīdzības sistēmai un tādējādi zaudētu savas uzturēšanās tiesības. Īrijas tiesa vaicā Tiesai, vai Savienības tiesības pieļauj šādu atteikumu.

Tiesa nospriež, ka Savienības tiesības nepieļauj tādu tiesisko regulējumu, kas ļauj atteikt sociālās palīdzības pabalsta piešķiršanu darba ņēmēja – Savienības pilsoņa tiešajam augšupējam radniekam, kurš ir šī darba ņēmēja apgādībā, vai pat viņam atņemt tiesības uzturēties ilgāk nekā trīs mēnešus, pamatojoties uz to, ka pabalsta piešķiršanas sekas būtu tādas, ka šis ģimenes loceklis vairs nebūtu darba ņēmēja – Savienības pilsoņa apgādībā un tādējādi kļūtu par pārmērīgu slogu sociālās palīdzības sistēmai.

Tiešais augšupējais radnieks, ja viņš ir darba ņēmēja, kas ir Savienības pilsonis, apgādībā, ir netiešs labuma guvējs no šim darba ņēmējam piešķirtās vienlīdzīgās attieksmes. Ja šim tiešajam augšupējam radniekam nepiešķir sociālās palīdzības pabalstu, kas migrējošam darba ņēmējam ir “sociāla priekšrocība”, netiktu ievērota vienlīdzīga attieksme pret šo migrējošo darba ņēmēju. Sociālās palīdzības pabalsta piešķiršana uzņēmējā dalībvalstī nedrīkst ietekmēt “apgādībā esoša” augšupējā radnieka statusu. Pretējā gadījumā šāda pabalsta piešķiršanas rezultātā attiecīgā persona varētu zaudēt savu apgādībā esoša ģimenes locekļa statusu un līdz ar to tā varētu būt pamats šī pabalsta atņemšanai vai pat viņas uzturēšanās tiesību zaudēšanai. Praksē šāds risinājums liegtu šim apgādājamajam ģimenes loceklim pieprasīt šo pabalstu.

Tā kā migrējošs darba ņēmējs uzņēmējai dalībvalstij saistībā ar tajā veikto algoto darbu maksā nodokļus, viņš piedalās šīs dalībvalsts sociālās politikas finansēšanā. Tādējādi viņam no tās ir jāgūst labums ar tādiem pašiem nosacījumiem kā attiecīgās valsts darba ņēmējiem. Līdz ar to mērķis izvairīties no pārmērīga finansiāla sloga uzņēmējai dalībvalstij nevar attaisnot nevienlīdzīgu attieksmi pret migrējošiem darba ņēmējiem salīdzinājumā ar valsts darba ņēmējiem.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolējumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Sprieduma pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēti *CURIA* vietnē šā sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

